

. (A, 20 1976)

Source: CARAMANLIS , Constantin. Dodekátomon. Tome 6. A: [s.d.]. page:309-310.

Copyright: (c) Konstantinos G. Karamanlis Foundation

URL: http://www.cvce.eu/obj/_____a_20__1976-el-0c1d5e61-941b-4f5a-bd49-6bd15b7dd93f.html

Publication date: 03/04/2013

Ομιλία του κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή στην Ελληνική Βουλή (Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 1976)

«Λέγεται, και αυτό είναι αληθές, ότι για να είναι κανείς δίκαιος απέναντι των αντιπάλων του θα πρέπει να μπαίνει προς στιγμήν στην θέση τους.

» Νομίζω ότι θα ήτο χρήσιμο για τον πολιτικό διάλογο, εάν η αντιπολίτευση υιοθετούσε την απλή αυτή αλήθεια.

Είμαι βέβαιος, κύριοι συνάδελφοι της αντιπολιτεύσεως, ότι αν σας παρέδίδα την εξουσία – που αμφιβάλλω αν θα την εδέχεσθε υπό τας σημερινάς συνθήκας – θα είχατε πεισθή ότι η κριτική την οποία ασκείτε εναντίον της Κυβερνήσεως είναι κατά κανόνα άδικος.

» Κύριοι βουλευταί, με την ευκαιρία της ενάρξεως της νέας κοινοβουλευτικής συνόδου, εθεώρησα καθήκον μου να ενημερώσω την Βουλή και δι' αυτής τον ελληνικόν λαόν επί της πορείας των εθνικών μας υποθέσεων.

» Και θα αρχίσω από τον εξωτερικό τομέα, τα θέματα του οποίου είναι και επίκαιρα και κρίσιμα. Προηγουμένως, όμως, θα ήθελα να διατυπώσω ωρισμένες παρατηρήσεις για τον απαράδεκτο τρόπο με τον οποίο η αντιπολίτευσις πολλάκις ασκεί την κριτική της για την εξωτερική πολιτική της Κυβερνήσεως.

» Ομιλών προ καιρού στην αίθουσα αυτή, έκαμα την θλιβερή διαπίστωση ότι εμείς οι Έλληνες χάνουμε στην ειρήνη ό,τι κερδίζουμε στον πόλεμο, γιατί αποτυγχάνουμε στην άσκηση της εξωτερικής μας πολιτικής. Και αποτυγχάνουμε, γιατί κατά κανόνα καθιστούμε τα εθνικά μας θέματα αντικείμενο εντόνων δημαγωγικών ανταγωνισμών.

» Φοβούμαι ότι ωρισμένες εκδηλώσεις τον τελευταίο καιρό τείνουν να επιβεβαιώσουν την διαπίστωση αυτή.

» Η αντιπολίτευσις, για να φθείρη την Κυβέρνηση, δεν διστάζει να ναρκοθετή την προσπάθειά της να δυσχεραίνει τους χειρισμούς τους οποίους οφείλει να κάνει, για να προστατεύση τα συμφέροντα του έθνους. Εκμεταλλευόμενη πολλάκις την αδυναμία της Κυβερνήσεως να αποκαλύψη πράγματα τα οποία θα εδικαίωναν μεν την πολιτική της, αλλά θα εγίνοντο όπλα εις χείρας των εχθρών της χώρας και παγιδεύει την Κυβέρνηση με προκλήσεις πονηρές και ανεδαφικές προτάσεις.

» Ένα μέρος τουλάχιστον της αντιπολιτεύσεως, η Αριστερά – και όταν λέγω η Αριστερά, εννοώ την αριστεράν της Αριστεράς – και όταν λέγω την αριστεράν της Αριστεράς εννοώ το Κομμουνιστικόν Κόμμα του Εξωτερικού και το ΠΑΣΟΚ – αμφισβητούν την εντιμότητα και τον πατριωτισμό της Κυβερνήσεως. Και την κατηγορούν, ούτε λίγο ούτε πολύ, για μειοδοσία και προδοσία.

» Αυτές οι λέξεις, κύριοι συνάδελφοι, η μειοδοσία και η προδοσία, χρησιμοποιούνται εδώ μονίμως για την εξωτερική πολιτική της χώρας. Μπορώ όμως να σας βεβαιώσω, ότι ουδεμία αντιπολίτευσις εις ουδεμίαν χώραν χρησιμοποιεί εναντίον της Κυβερνήσεως αυτούς τους χαρακτηρισμούς. Δεν θα ήτο ίσως ανεπίτρεπτο και ανεπίκαιρο να αναφέρω ότι κατ' επανάληψιν κατηγογήθη ο Βενιζέλος ως προδότης όχι από τους αντιπάλους του, αλλά από τους συνεργάτες του. Όταν ευρίσκετο, όπως γνωρίζετε, στην Λωζάννη και διεπραγματεύετο τας γνωστάς συνθήκας, η εν Αθήναις Κυβέρνησις τον κατήγγησε – και ο Πάγκαλος και ο Χατζηκυριάκος τον κατηγόρησαν ως μειοδότη.

» Κύριοι βουλευταί, δεν θα ήθελα να κάμω παραλληλισμούς και συγκρίσεις, ούτε να απευθύνω σκληρά ερωτήματα προς τους χρησιμοποιούντας αυτάς τας ύβρεις.

» Θα ήθελα όμως να τους ερωτήσω, εάν πιστεύουν ότι ημπορεί να υπάρξει ελληνική Κυβέρνησις, οιαδήποτε Κυβέρνησις, ικανή να βλάβη ηθελμένως την χώραν, για να υπηρετήση τα συμφέροντα των εχθρών της. Εάν δεν πιστεύουν ότι τούτο είναι δυνατόν, τότε με όσα λέγουν δημαγωγούν συκοφαντικώς. Εάν πάλι τα πιστεύουν, τότε αποδεικνύουν ότι αυτά που λέγουν είναι ικανοί οι ίδιοι να τα πράξουν.

» Πάντως, η συμπεριφορά αυτή, κύριοι συνάδελφοι, δεν εξυπηρετεί ούτε την δημοκρατίαν, ούτε τα εθνικά μας συμφέροντα, αλλ' ούτε και τα κόμματα τα οποία την χρησιμοποιούν.

» Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η αντιπολίτευσις διαπράττει σφάλμα τακτικής. Επιλέγει μονίμως τα εξωτερικά θέματα για να ασκήση τον έλεγχό της κατά της Κυβερνήσεως. Η Κυβέρνησις όμως όχι μόνον δεν έχει λόγους να απολογηθή για την εξωτερική της πολιτική, αλλά έχει πάντα λόγο να είναι υπερήφανος γι' αυτή.

» Η διεθνής θέσις της Ελλάδος δεν ήταν ποτέ τόσο ισχυρά, όσον είναι σήμερα. Στον χώρο τον διεθνή, στον ευρωπαϊκό χώρο, στον χώρο της Βαλκανικής εσημειώσαμε θεαματικές επιτυχίες. Επιτυχίες που αναγνωρίζονται από όλο τον κόσμο, εκτός από την ελληνική αντιπολίτευση.

» Υπάρχει, βεβαίως, στον τομέα των εξωτερικών μας σχέσεων το δράμα της διενέξεώς μας με την Τουρκία – αλλά, όπως γνωρίζετε, γι' αυτό δεν είναι υπεύθυνος η Κυβέρνησις μου. Το εκληρονομήσαμε από

την χούντα. Της αλήθειας αυτής έχει οδυνηράν εμπειρίαν και ο αξιότιμος αρχηγός της ΕΔΗΚ.

» Το θέμα είναι, αν το δράμα που εκληρονομήσαμε, το αντιμετωπίζουμε κατά τον πρέποντα τρόπον. Και μπορώ να βεβαιώσω την Βουλή ότι, εάν ληφθούν υπ' όψιν όλα τα δεδομένα του προβλήματος, η Κυβέρνησις πράττει ό,τι επιβάλλεται για να προστατεύσει όχι μόνον τα συμφέροντα της χώρας, αλλά και την αξιοπρέπεία της. Σ' αυτό λοιπόν το δύσκολο, το δραματικό πρόβλημα που εκληρονόμησα από την δικτατορία θα πρέπη, εάν δεν μπορήτε να με βοηθήσετε, τουλάχιστον να μη με υπονομεύετε.

» Και ήδη μετά την παρένθεση αυτή θ' αναφερθώ στα ειδικά, στα συγκεκριμένα, στα πλέον επίκαιρα θέματα της πολιτικής μας.

» Το ιστορικό της διενέξεώς μας με την Τουρκία για την υφαλοκρηπίδα το γνωρίζετε, γιατί κατ' επανάληψιν εξετέθη στην αίθουσα αυτή. Εκείνο που προσετέθη τελευταία είναι η κρίσις την οποία προεκάλεσεν η Τουρκία, κατά την διάρκεια του θέρους και με την σειсмоγραφική έρευνα, την οποία διεξήγαγε σε περιοχές του Αιγαίου, που η Ελλάς θεωρεί ιδικές της. Η ενέργεια αυτή της Τουρκίας, υπό την μορφή που εγένετο, είχε περισσότερο τον χαρακτήρα της προκλήσεως και ολιγώτερο της προσβολής ουσιαστικών ελληνικών συμφερόντων. Υποστηρίζεται μάλιστα – και ίσως η άποψη να μην είναι αβάσιμη – ότι εγένετο, όπως εγένετο, για λόγους εσωτερικής καταναλώσεως. Όπως όμως και αν έχη το πράγμα, η Κυβέρνησις δεν ήτο δυνατόν να αγνοήση αυτήν την τουρκική αυθαιρεσία. Και αποκλεισμένης για την περίπτωση αυτή της χρήσεως βίας, η χώρα μας προσέφυγε, ως γνωστόν, στο Συμβούλιον Ασφαλείας, το οποίο διέταξε την επανάληψιν του διαλόγου με προοπτική την διαδικασία του Δικαστηρίου της Χάγης. Η δε Χάγη με το επιχείρημα ότι η έρευνα του τουρκικού σκάφους δεν προκαλεί ανεπανόρθωτη ζημία στα ελληνικά συμφέροντα, απέρριψε μεν την αίτησή μας για τα προσωρινά μέτρα, εκράτησε όμως ανοικτή την προσφυγή μας επί της ουσίας.

» Η Ελλάς, συμμορφουμένη με την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας αλλά και με την Σύμβαση της Γενεύης, που προβλέπει διαπραγματεύσεις, συνεφώνησε με την Τουρκία για την επανάληψιν του διαλόγου στις 2 Νοεμβρίου. Η συνάντησις αυτή θα έχη χαρακτήρα διερευνητικό, για να δοθή ευκαιρία να εκτεθούν εκατέρωθεν οι απόψεις επί της ουσίας της διαφοράς. Συνεπώς δεν υπάρχουν ούτε δεσμεύσεις, ούτε σχέδια οιοδήποτε για την λύση της διαφοράς, όπως ανεύθυνα και κατ' επανάληψιν εγράφη.

» Αλλά για να υπάρξη, κύριοι συνάδελφοι, ακριβής εκτίμησις του προβλήματος, θα ήθελα να αναφέρω εις την Βουλήν ότι η διαφορά μας με την Τουρκία για την υφαλοκρηπίδα δεν αποτελεί μοναδικό στον κόσμο φαινόμενο. Σαράντα τρεις χώρες έχουν το ίδιο πρόβλημα, έχουν μεταξύ τους τις ίδιες διαφορές. Είκοσι μία εξ αυτών έλυσαν τις διαφορές τους με διαπραγματεύσεις ή με διαιτησίας. Και έδωσαν λύσεις ανάλογες με τις ειδικές συνθήκες εκάστης περιοχής. Τέσσερις χώρες έλυσαν το πρόβλημά τους με αποφάσεις του Δικαστηρίου της Χάγης. Και 18 άλλες διεξάγουν – και τις διεξάγουν από μακρού – διαπραγματεύσεις. Πρέπει δε να σας είπω ότι οι διαπραγματεύσεις αυτές, λόγω της φύσεώς των (δεδομένου ότι εκτός από τις πραγματικές παρουσιάζουν και νομικές δυσχέρειας) είναι μακρές, διαρκούν πολλά έτη. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ρωσία με την Νορβηγία, έχοντας παρομοία διαφορά ώξυναν προς στιγμήν τις σχέσεις τους. Έκαμαν αμοιβαίως έρευνες σε αμφισβητούμενες περιοχές, με αμοιβαίες διαμαρτυρίες. Σε μια περίπτωση μάλιστα οι Ρώσοι απέκοψαν το καλώδιο του νορβηγικού σκάφους, χωρίς όμως να διακοπούν οι διαπραγματεύσεις που άρχισαν προ τετραετίας και συνεχίζονται.

» το συμπέρασμα όλων αυτών, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι το συνηθέστερο μέσον για την διευθέτησις παρομοίων διαφορών είναι οι διαπραγματεύσεις σε πρώτο στάδιο, και σε δεύτερο στάδιο η διαιτησία, δικαστική ή πολιτική. Γιατί είναι ανάγκη να υπάρξη η εντύπωση ότι χρησιμοποιούνται και εξαντλούνται όλα τα μέσα για την διευθέτησις της διαφοράς.

» Δυστυχώς όμως στην περιπτώσή μας η Τουρκία με την συμπεριφορά της κατέστησε αδύνατο ένα ήρεμο και εποικοδομητικό διάλογο, που θα έδιδε λύση ειρηνική στην διαφορά μας. Ας ελπίσωμεν ότι θα επιδείξη μεγαλύτερα κατανόηση στο μέλλον, ανεπηρέαστη από τα εσωτερικά της προβλήματα. Διότι αποφεύγει ή δυσκολεύεται να συζητήση λογικά μαζί μας, γιατί έχει εσωτερικές δυσκολίες. Πάντως η Ελλάς θα προσέλθη στον διάλογο αυτό με καλή πίστη, επιζητούσα μίαν έντιμη και δικαία λύση της διαφοράς μας. Και επειδή διατυπώνεται η υπόνοια ότι η ελληνική Κυβέρνησις είναι ενδεχομένως διατεθειμένη – για πολλούς μάλιστα και αποφασισμένη – να κάνη παραχωρήσεις προς τους Τούρκους, επιθυμώ να βεβαιώσω την Βουλή ότι η Κυβέρνησις είναι αποφασισμένη, αλλά και ικανή να προστατεύση τα δικαιώματα της Ελλάδος οπωσδήποτε, και δι' όλων των μέσων.

» Και πρέπει να σας πληροφορήσω ότι για την περίπτωση αυτή, η χώρα είναι επαρκώς παρασκευασμένη.

» Και επειδή επίσης διατυπώνεται κάποια επιφύλαξις ως προς την σκοπιμότητα του επικειμένου διαλόγου, είμαι υποχρεωμένος να πω προς εκείνους οι οποίοι διατυπώνουν αυτήν την επιφύλαξις, ότι για την

επίλυση των διαφόρων διενέξεων υπάρχουν τρεις τρόποι: η διαπραγμάτευση, η διαιτησία και ο πόλεμος. Η ελληνική Κυβέρνηση πριν φθάση στον πόλεμο, που θα είναι συμφορά για αμφοτέρους τους λαούς, έχει υποχρέωση απέναντι του ελληνικού λαού, απέναντι της ιστορίας, να εξαντλήση όλες τις ειρηνικές διαδικασίες.